

Popis výukové metody Gabriely Novákové

Moje kurzy angličtiny pro seniory jsou metodicky i tematicky přizpůsobeny starším studentům. Jejich hlavním cílem je studenty rozmluvit. Standardní 90minutové lekce doplňují akce jako promítání z cest nebo návštěvy zajímavých, anglicky hovořících hostů.

Standardní lekce

Úvod lekce

Na začátku lekce studenti asi 15 minut hovoří o tom, jak se měli o víkendu nebo na dovolené. Lektor každého zvlášť vyzve otázkou *How was your weekend? How was your vacation?* atp. Při odpovědích pak citlivě opravuje výslovnost, slovíčka či ustálená spojení. Vždy se snaží být aktivní a studenta se dále ptá. Smyslem úvodu je mj. sdílet zážitky a pocity studentů s ostatními členy skupiny. Zajímavou zkušenost může sdílet i lektor.

První část lekce: gramatika a rozhovor

V následující cca 30minutové části procvičujeme **gramatiku**. Gramatická cvičení z učebnice Angličtina nejen pro samouky od autorky Dr. Ludmily Kollmannové probírá lektor formou **rozhovoru**, tj. metodou slovní.¹ Snaží se klást osobní otázky, které vhodně rozvádějí příklad z učebnice a vybízejí k procvičování slovní zásoby a gramatického jevu v praxi. Nutí studenta přemýšlet, soustředit se, okamžitě reagovat, tj. trénovat situace běžné v každodenní komunikaci. Aktivní používání anglického jazyka také zlepšuje paměť.²

Studentovy odpovědi na lektorem šikovně volené otázky nenásilně rozvíjejí rozhovor tak, aby se student maximálně uvolnil a rozmluvil.

Tím, že si lektor povídá s každým studentem zvlášť, zaujímá k němu individuálnější přístup a lépe poznává jeho osobnost. Může se pak ptát na věci, které se studenta skutečně týkají, a rozhovor lépe uzpůsobit jeho zájmům a potřebám.

Druhá část lekce: konverzace a diskuse

Druhá 30minutová část lekce se věnuje konverzaci nad zadaným učebním textem. Učební texty připravuje externí specialista pro každou jazykovou úroveň zvlášť. Témata společně s lektorem nachází v důvěryhodných anglických a amerických médiích: zajímavosti, aktuality, texty o historii, anglických či amerických svátcích a dalších událostech. Text je obvykle ilustrován obrázkem.

Pro každou lekci se připravují nové učební texty. Po jejím skončení si je studenti berou domů, kde je přečtou a přeloží. K dispozici mají také zvukovou nahrávku textu, namlouvenou pomalu a srozumitelně rodilým mluvčím. Nahrávka studentům pomáhá procvičovat správnou výslovnost.

V následující lekci se studenti k textu vrátí a nad učebním textem trénují už jenom konverzaci. Lektor s nimi o článku nejprve krátce **diskutuje** ³. Potom si studenti vylosují lístek se čtyřmi otázkami. První dvě se týkají článku, další dvě jsou více osobní. Na přípravu odpovědí dostane student několik minut, v nichž může o otázkách přemýšlet a odpovědi si poznačit na papír. Následuje rozhovor s lektorem, při němž dochází k zajímavým výměnám názorů, zkušeností a celkovému zvyšování informovanosti studentů o tematickém rámci učebního textu.

Třetí část lekce: zážitková

Třetí, **zážitková** ⁴ část lekce trvá přibližně 15 minut a pracuje s fotografiemi nebo edukativními videi, které se vztahují k učebnímu textu. Lektor je studentům prezentuje tak, aby v textu zkoumaný jev co nejlépe představil a ilustroval. V neposlední řadě jde i o hezký zážitek a větší radost z učení.

Lektor preferuje krátká a zajímavá online videa opatřená anglickými titulky, vždy přímo související s obsahem učebního textu. V případě vánočního hudebního programu nebo programu na konci školního roku mohou videa vyplnit až polovinu lekce.

K promítání používám filmový projektor Optoma HD114, který nabízí vysokou kvalitu obrazu a výjimečně věrné barvy pro dokonalou reprodukci multimédií. Studenti se tak mohou cítit jako v kině.

Závěr lekce

Desetiminutový závěr lekce patří dotazům, rekapitulaci probraného učiva, zadání domácího úkolu, nebo také zábavné slovní hře, jazykové perličky či vysvětlení idiomů.

--

Promítání z cest

Do výuky příležitostně zařazuji promítání o anglicky mluvící zemi, kterou některý ze studentů navštívil. Student napíše krátkou esej a pošle ji na korekturu lektorovi. Ten esej zreviduje, zašle studentovi zpět (komunikace emailem) a vytiskne pro každého studenta ve skupině.

Esej v lekci předčítají studenti, zatímco je prezentující student doplňuje. Pak se promítají fotografie a videa a o zemi se živě diskutuje.

Po skončení prezentace lektor vyvěsí esej (se jménem studenta a jeho jazykovou úrovní) na nástěnku v učebně a publikuje ji i na blogu anglictina-seniori.cz. Studenta za odvedenou práci odmění sladkou odměnou nebo kytičkou.

Smyslem promítání je (kromě jazykové složky) sdílet cestovatelské zážitky, trénovat sebereprezentaci a vzájemně si rozšiřovat obzory.

--

Návštěvy hostů

Naše kurzy také navštěvují hosté, zajímavé osobnosti s pozitivním vztahem k anglickému jazyku a k seniorům.

Host o sobě sepíše krátký medailonek v angličtině a zašle jej lektorovi. Lektor informuje studenty nejprve ústně i písemně (do e-mailu vloží hostův medailonek) a vyzve studenty, aby si na hosta připravili otázky.

Podle okolností může lektor hosta zapojit do výuky, nebo moderovat jeho rozhovor se studenty. Zprávu o setkání publikuji na blogu anglictina-seniori.cz.

Smyslem aktivity je umožnit studentům setkání se zajímavou osobností, zpestřit jim výuku a jde-li o rodilého mluvčího, zprostředkovat cenný kontakt s jiným přízvukem a projevem, resp. – u nižších jazykových úrovní – zbavit studenty ostychu z komunikace.

--

Vysvětlivky

¹ Metoda slovní – rozhovor je nejstarší didaktickou metodou z řady metod slovních (dialogických). Už ve starověku ji používal Sokrates, po němž je i jeden typ rozhovoru pojmenován. Při sokratovském rozhovoru klade učitel žákům návodné otázky a snaží se je přivést k odpovědím cestou logické úvahy a zobecnění vlastních zkušeností. Podobně postupuje i náš lektor, když formou otázek a odpovědí vysvětluje studentům určitý jev nebo problém a vede studenty k novým poznatkům. Metoda rozhovoru má často funkci pomocnou a motivační (na začátku lekce ověřuje poznatky studentů) nebo doplňuje metodu výkladu a zabezpečuje zpětnou vazbu, zapojení a soustředěnost studentů.

² Aktivní používání cizího jazyka pomáhá oddalovat nástup stařeckých nemocí jako např. Alzheimer nebo demence. Vědci prokázali, že právě angličtina, která se jinak píše a jinak čte, je k procvičování paměti nejlepší.

³ V diskuzi jde o rozhovor mezi všemi členy skupiny. Vyjasňuje se problematika, s níž byli studenti předem seznámeni.

⁴ Metoda názorně-demonstrační, v níž se pracuje s obrazem. Počítač a projektor slouží jako prameny poznání zprostředkovávající vizuální sdělení.